

BUDHA DAL PUBLIC SCHOOL, SAMANA

LESSON PLAN

CLASS - IX

SUBJECT - PUNJABI

SYLLABUS - TERM - I

Name of Teacher: Ms. Varinder Kaur

TERM - I

TERM - II

**ਵਿਸ਼ਾ:- ਕਵਿਤਾ - ਸਮਾਂ
ਕਵੀ - ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ**

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੱਸ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਸਦਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	<p>1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ?</p> <p>1. ਕੀ ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?</p> <p>2. ਕੀ ਲੰਘਿਆਂ ਸਮਾਂ ਮੁੜ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ?</p>
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	<ul style="list-style-type: none"> • Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੰਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, youtube
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਲੇ ਕੀਤੇ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮੀਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ। ਮੈਂ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਪੱਲਾ ਛੁਡਾ ਕੇ ਖਿਸਕ ਗਿਆ। ਕਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਲੰਘਿਆ ਸਮਾਂ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਏਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ - ਅਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਏਗਾ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ - ਚਰਚਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।
ਦੁਹਰਾਈ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਯਾਦ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਸਮਾਂ ਸਦਾ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਨੇਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾ ਕੇ ਸਫਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਾ:- ਕਵਿਤਾ - ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ
ਕਵੀ - ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾੜ੍ਹਕ

<p>ਉਦੇਸ਼</p>	<p>ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾ ਕੇ ਮਿਲ ਜੁਲ ਕੇ ਮੇਲੇ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ।</p>
<p>ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਮੇਲਾ ਵੇਖਿਆ ਹੈ? 2. ਵਿਸਾਖੀ ਕਿਉਂ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? 3. ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਦੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?
<p>ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Smart Board, Zoom, Screen sharing
<p>ਸਹਾਇਕ ਸਤੱਗਰੀ</p>	<p>ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ</p>
<p>ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ</p>	<p>ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਸਾਖ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਣਕਾਂ ਪੱਕ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਥਾਂ - ਥਾਂ ਪੰਝੂੜੇ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਤਮਾਸੇ ਲਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਘਣੀ ਭੀੜ ਇੱਕੱਠੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੋਢੇ ਨਾਲ ਮੇਢਾ ਖਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚਲ ਸਜਨੀ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਰੌਣਕਾਂ ਭਰੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਚੱਲੀਏ।</p>
<p>ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ</p>	<p>ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।</p>
<p>ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ</p>	<p>ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ - ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।</p>
<p>ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ</p>	<p>ਅਧਿਆਪਕ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦਵੇਗਾ।</p>
<p>ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ</p>	<p>ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਲੇਅਬੱਧਤਾ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਲਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ।</p>
<p>ਦੁਹਰਾਈ</p>	<p>ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ - ਕਿਹੜੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? 2. ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਮੇਲੇ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
<p>ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ</p>	<p>ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।</p>
<p>ਮੁੱਲਾਂਕਣ</p>	<p>ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ, ਭੀੜ, ਹੱਟੀਆਂ, ਰੌਣਕਾਂ, ਰੌਲੇ - ਰੱਪੇ ਤੇ ਰੰਗਾਂ - ਤਮਾਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਮਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।</p>

ਵਿਸ਼ਾ:- ਲੇਖ - ਵਹਿਮੀ ਤਾਇਆ
ਲੇਖਕ - ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ

ਉਦੇਸ਼	ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ ਪਰ ਵਹਿਮ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਹਿਮੀ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਸਿਆਣੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵੀ ਮੱਥਾ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	1. ਵਹਿਮ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? 2. ਵਹਿਮ ਦਾ ਕੀ ਇਲਾਜ ਹੈ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	<ul style="list-style-type: none"> • Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੰਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਤਾਇਆ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਹਿਮ ਦਿਲਚਸਪ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਵਹਿਮ ਇਹ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਾੜੀ - ਮਾੜੀ ਭੱਖ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਪਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵਹਿਮ ਹਰ ਬੁੰਦੇ ਨਾਲ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਦੇ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਝਿਜਕਦਾ ਹੋਇਆ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਤੇ ਦੇ ਕੇਵਲ ਭੌਂਕਣ ਨਾਲ ਟੀਕੇ ਲਵਾਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਹਰਕਤ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਸੱਜੀ ਵੱਖੀ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਧੜਕਦਾ ਆਦਿ ਤਾਏ ਦੇ ਦਿਲਚਸਪ ਵਹਿਮਾਂ ਦਾ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ - ਅਰਥ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ - ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦਵੇਗਾ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਵਹਿਮਾਂ - ਭਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।
ਦੁਹਰਾਈ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ - 1. 'ਵਹਿਮੀ ਤਾਇਆ' ਲੇਖ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ? 2. ਕੀ ਕੁੱਤੇ ਨੇ ਤਾਏ ਦੇ ਪੈਰ ਉੱਤੇ ਦੰਦ ਮਾਰਿਆ ਸੀ? 3. ਤਾਏ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਵਹਿਮ ਲੱਗਾ?
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲੱਭ ਕੇ ਕਾਪੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਵਹਿਮ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ। ਵਹਿਮੀ ਇਨਸਾਨ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਮੱਥਾ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਪਾਲੇ ਵਹਿਮ ਨੂੰ ਹੀ ਸੱਚ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਾ:- ਕਹਾਣੀ - ਜਨਮ ਦਿਨ
ਲੇਖਕ - ਪ੍ਰੋ: ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰ ਦੱਸਣਾ ਕਿਅ ਮੀਰ ਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਧਰਾਂ ਤੇ ਉਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ - 1. ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਕਦੋਂ ਹੈ? 2. ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਜਲਮ ਦਿਨ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋ? 3. ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਬਾਉਂਦੇ ਹਨ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	<ul style="list-style-type: none"> Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੱਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਆਪਦੀ ਤਨਖਾਹ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਵੱਧਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਜੋਤੀ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੋਤੀ ਸੋਹਣਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜਨਮ - ਦਿਨ ਤੇ ਚੋਣਵੇਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਪਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੇਠ ਲਖਪਤ ਰਾਏ ਨੇ ਕਟਵਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਪਵਾ ਦਿੱਤਾ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਪਾਠ ਨੂੰ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ - ਅਰਥ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - ਉੱਤਰ ਕਰਵਾਏਗਾ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਵਿੱਚ - ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਕੁਝ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪਾਠ ਦਾ ਸਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ - ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਏਗੀ।
ਦੁਹਰਾਈ	1. ਜੁਗਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਕਿੰਨੀ ਵਧੀ ਸੀ? 2. ਜੁਗਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ? 3. ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਕੌਣ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਸੀ?
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਲੋਕ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਧਰਾਂ ਦੇ ਉਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲਿਤਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

**ਵਿਸ਼ਾ:- ਕਵਿਤਾ - ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ
ਕਵੀ - ਫੀਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸਰਫ**

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	1. ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਤ - ਭਾਸ਼ਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 2. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	• Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੱਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਕਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਂਡੂ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦਾ ਰਹਿਣ - ਸਹਿਣ ਸ਼ਹਿਰੀ ਢੰਗ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁੱਢੋਂ ਹੀ ਇਸ ਖਾਹਸ਼ ਦਾ ਆਸ਼ਕ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮਾਣ - ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲੇ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੇਵਕ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਦਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮਾਣ - ਸਤਿਕਾਰ ਦੁਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ - ਅਰਥ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ - ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਵੇਗਾ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਲੈਅਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਗੀਤਕ ਕਲਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਦੁਹਰਾਈ	1. 'ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਕਿਸ ਦੀ ਖੈਰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ? 2. ਕਵੀ ਕਿਹੜੀ - ਕਿਹੜੀ ਬੋਲੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ? 3. ਕਵੀ ਨੇ ਉਰਦੂ, ਫਾਰਸੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਣਦਿਆਂ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਬੋਲੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ।
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਵੀ ਦਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮਾਣ - ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲੇ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੇਵਕ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਦੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਖੈਰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ।

**ਵਿਸ਼ਾ:- ਕਵਿਤਾ - ਨਵੀਂ ਪੁਰਾਣੀ ਤਹਿਜੀਬ
ਕਵੀ - ਵਿਧਾਤਾ ਸਿੰਘ ਤੀਰ**

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੂਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	1. ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਲੋਕ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ? 2. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪੰਜਾ ਦਰਿਆ ਵੱਗਦੇ ਹਨ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	<ul style="list-style-type: none"> • Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੱਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਵਰਤਮਾਨ ਨਵੀਂ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁਰਾਣੇ ਬਹਾਦਰ ਸੂਰਮਿਆਂ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਪੁਰਾਣੇ ਬਹਾਦਰ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ ਕੇਵਲ ਨਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਰਗਾ ਬਹਾਦਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਲੰਮੇ ਵਾਲ ਸਨ ਪਰੰਤੂ ਨਵੀਂ ਸੱਭਿਅਤਾ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਉੱਪਰ ਕੈਂਚੀ ਚਲਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨਵੀਂ ਸੱਭਿਅਤਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਪਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਟਿੱਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਲਮਕਦਾ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਪਟਾ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - ਉੱਤਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ - ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
ਪੜ੍ਹਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਵੇਗਾ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਲੈਅਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਗੀਤਮਈ ਕਲਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਦੁਹਰਾਈ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਈ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ 1. ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਕਿਸ ਦੀ ਖੂਬ ਖੱਲ ਲਾਹੁੰਦਾ ਹੈ? 2. ਕਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣੀ ਤਹਿਜੀਬ ਕਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ?
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦ - ਅਰਥ ਯਾਦ ਕਰਲ ਲਈ ਕਹੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਭਾਰਤ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰਤਾ, ਪ੍ਰੇਮ - ਪਿਆਰ, ਸਾਊਪੁਣਾ, ਸੂਰਮਤਾਈ ਤੇ ਸਾਦਗੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਨਵੀਂ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵੈਰ - ਵਿਰੋਧ, ਕਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਲੁੱਟ, ਭੁੱਖ - ਨੰਗ, ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਰੀਰਾਂ ਵਾਲੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਤੇ ਨਵੇਂ - ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗਾ ਕਲੰਕ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਾ:- ਲੇਖ - ਮੁੜ ਵੇਖਿਆ ਪਿੰਡ
ਲੇਖਕ - ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਆਰ ਜਾਗਜਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ - 1. ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਹੈ? 2. ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕੀ - ਕੀ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਹਨ? 3. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	<ul style="list-style-type: none"> • Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੱਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	16 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਨਮ - ਭੂਮੀ ਦੇਖਣ ਲਈ ਭੇਰੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਭੇਰੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਦੀ ਨੁੱਕਰ ਵਾਲਾ ਖੂਹ ਤਾਂ ਲੱਪ ਗਿਆ ਪਰ ਗਲੀ ਨਾ ਲੱਭੀ। ਗੁਲਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਲੇਖਕ ਅੰਦਰ ਵੜਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਚੀਕ ਪਿਆ ਜਿਥੇ ਉਸਦੀ ਭੈਣ ਦੀ ਕੁੜਮਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਪਾਠ ਪੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸੇ ਜਾਣਗੇ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
ਦੁਹਰਾਈ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁਹਰਾਈ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ 1. ਚੌਧਰੀ ਗੁਲਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਲੇਖਕ ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ? 2. ਕਿਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੁਲੀਆਂ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ?
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਕੇ ਉਸਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਪਣੀ ਜਨਮ - ਭੂਮੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪਿਆਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਕਿ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਾ:- ਲੇਖ - ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਪੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ

ਲੇਖਕ - ਡਾ. ਟੀ. ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਜਾਗਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਬਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ - 1. ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 2. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਹੋ? 3. ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	<ul style="list-style-type: none"> Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੰਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਕੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹੌਲ ਘੁੱਟਿਆ - ਘੁੱਟਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ - ਵਡੇਰਿਆਂ ਨੇ ਘਰਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਰਸਮਾਂ, ਮੇਲੇ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਬੁਰੀ ਆਦਤ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ, ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ, ਖਿਮਾ ਮੰਗਣਾ ਆਦਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - ਉੱਤਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ ਪਾਠ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਜਿਗਿਆਸਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛਣਗੇ।
ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਿਗਿਆਸਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰੇਗਾ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਦੁਹਰਾਈ	1. ਅਧਿਆਪਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਦਿਵਸ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ? 2. ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਖਿਮਾ ਕਰਨਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 3. ਲੇਖਕ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਕੀ ਹੈ?
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	‘ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਪੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ’ ਲੇਖ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਇਸ ਮੈਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦਰਜੇ ਉੱਚਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਾ:- ਕਹਾਣੀ - ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ
ਲੇਖਕ - ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇਣਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	1. ਕੰਧ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਬਣਦੀ ਹੈ? 2. ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਕਿੰਨੀ ਮੰਜਿਲਾਂ ਹੈ? 3. ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	• Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੱਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਾਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਢਹਿ ਗਏ ਮਕਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕੱਚੀ ਕੰਧ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਰਬਾਰੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਜੇ ਖੜੀ ਸੀ। ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਸਾਰਾ ਮਕਾਨ ਪੱਕਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਚਾਚੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਉਹਨਾ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਸਿੰਘ ਦਰਬਾਰਾ ਬਿਮਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਸਾਰੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਛੱਡ ਕੀ ਉ; ਦਾ ਚਾਲ - ਚਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਆਏ ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਵਾਏ ਗਏ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛਣਗੇ।
ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਕਹਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਕਲਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ।
ਦੁਹਰਾਈ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ - 1. ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਖੰਘੂਰੇ ਦਾ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ? 2. ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਕੀ ਸੀ?
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ 'ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝੱਤਣ ਘੋਲਣ ਵਾਲੇ ਧੰਮਾ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਖਬਰਦਾਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਾ:- ਇਕਾਂਗੀ - ਮੌਨਧਾਰੀ
ਲੇਖਕ - ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ

ਉਦੇਸ਼	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।
ਪੂਰਵ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ	1. ਇਕਾਂਗੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? 2. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਨਾਟਕ ਸਟੇਜ ਉੱਪਰ ਖੇਡਿਆ ਹੈ? 3. ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
ਤਕਨੀਕੀ ਯੰਤਰ	• Smart Board, Zoom, Screen sharing
ਸਹਾਇਕ ਸਤੱਗਰੀ	ਕਿਤਾਬ, ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ, ਚਾਕ, ਝਾੜਨ
ਵਿਸ਼ਾ ਸਮੱਗਰੀ	ਹਰੀ ਚੰਦ ਉਮਰ ਲਗਪਗ 60 ਸਾਲ ਆਪਣੀ ਅੱਧਖੜ ਪਤਨੀ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਲੱਗੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੰਦ ਕੇ ਕੁਆਟਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਸਾਧੂ ਤੇ ਮੌਨਧਾਰੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਧੂ ਤੇ ਮੌਨਧਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਮਦਨ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਆਏ ਸਨ।
ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ - ਅਲੱਗ ਪਾਤਰ ਬਣਾ ਕੇ ਇਕਾਂਗੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਮਝਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿੱਚ - ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ।
ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਇਕਾਂਗੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ - ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
ਕਲਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਾਂਗੀ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਦੁਹਰਾਈ	1. ਹਰੀ ਚੰਦ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਚਿੱਤਰਨ ਕਰੋ। 2. ਮੌਨਧਾਰੀ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਪਾਤਰ ਹਨ? 3. ਸਾਧੂ ਦਾ ਜੋਟੀਦਾਰ ਕੌਣ ਹੈ?
ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਚੰਦ ਤੇ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਚਿੱਤਰਨ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਮੁੱਲਾਂਕਣ	ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਮਾੜੇ ਕੰਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮਾੜਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਰੂਰ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।